

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhot - Telefon 22

Nr. 13 (92) 1967 m. rugsėjo 30

Šis leidinys leidžiamas
rankraščių teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

V A S A R I O 16 G I M N A Z I J O J

Nauji mokslo metai Vasario 16 gimnazijoje

Savo naujuosius mokslo metus Vasario 16 gimnazija pradėjo š.m. rugsėjo 4 dieną. Tai pirmas kartas, kad mokiniai mokslą pradėjo po vasarios atostogų. Po įvairių visose Vokietijos mokyklose vykusių reformų ir dviejų taip vadinamų trumpųjų mokslo metų, prasidėjo visai normalaus ir įprasto ilgio mokslo metai. Vaikai, virš šešių savaičių ar tai pas tėvus ar tai stovyklose bei suvažiavimuose atostogavę, pailsėję ir saule įdegę, sekmadienio popietę vėl užpildė iki šiol nykiai stovėjusį bendrabutį ir parką.

Pasirodė, kad naujojo direktoriaus p. V. Natkevičiaus, atskirų mokytojų ir apylinkių darbuotojų pastangos atnešė gausių vaisių. Jie aukodami savo atostogas, važinėjo po atskiras apylinkes ir šeimas, ragindami vaikus leisti į Vasario 16 gimnaziją. Gimnazija savo naujuosius mokslo metus pradėjo su 102 mokiniais. (užbaigusi buvo su 86). Naujai įstojusių yra 31. Išstojo iš gimnazijos (daugiausia baigę 6 klases) 15.

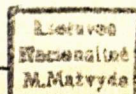
Mokinių pasiskirstymas:

- a) lytimi - 42 mergaitės, 60 berniukų
- c) klasėmis - I kl.-20, II kl.- 18, III kl.- 18, IV kl. - 16,
V kl.-11, VI kl.- 9, VII kl.- 4, VIII kl.- 6.

Gimnazijoje šiuo metu mokytojauja 18 mokytojų, 13 lietuvių ir 5 vokiečiai.

Nauji mokslo metai buvo pradėti pamaldomis. Katalikai rinkosi į kaimo bažnytelę, kur gimn. kapelionas kun. J. Riaubūnas aukojo šv. Mišias, pasakė atitinkamą pamokslą ir visi meldė Dievo palaimos Lietuvai, Vasario 16 gimnazijai ir jos rėmėjams. Evangelikai susirinko susikaupimo valandėlei prašyti jėgų naujiesiems mokslo metams.

Po pamaldų visi mokiniai rinkosi į savo klases, kur turėjo pokalbį su savo klasės auklėtojais.

dr. Aviža perėmė Vok. Liet. katalikų sielovados direktoriaus pareigas.

XIV-ji LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ IR LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

Š.m. rugpiūčio 20 - 27 d. d. Vasario 16 gimnazijos patalpose Romuvoje įvyko XIV-ji Lietuviškųjų studijų savaitė ir Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas.

Dalyvių, jaunų ir vyresnių, iš Vokietijos ir kitų Europos šalių, o taip pat iš JAV bei tolimos Australijos atvažiavo apie 100. Dalyviai išklausė visos eilės paskaitų, diskutavo, linksmynosi ir buvo susikaukę. Tradicinėje Tėvynės valandėlėje gražiai pasirodė jaunimas su savo dainomis, deklamacijomis ir muzikomis. Savaitės metu vyko dail. A. Krivicko kūrinių ir lietuviškų rankdarbių parodos.

Studijų savaitės techniškąją komisiją sudarė A. Grinienė, A. Veršelis ir A. Šmitas. Moderatorius - dr. J. K. Čeginskas.

Studijų savaitės paskaitos:

Dr. J. K. Čeginskas - Tautos valia ir pasipriešinimas,
V. Natkevičius, M. A. - Putinas ir jo kūryba,
dail. A. Krivickas - Dailės reiškiniai Lietuvoje,
W. C. Banaitis - 50 metų nuo 1917 m. revoliucijos.

Politiiniame simpoziume "Padėtis Lietuvoje ir santykiai su Lietuva" dalyvavo: dr. P. Karvelis, J. Glemža, J. Norkaitis, senj. ir kun. dr. J. Vaišnora.

Trečiadienį studijų savaitės dalyviai įsijungė į Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos programą.

Po kun. dr. J. Avižos atidaromojo ir LKMA pirm. prof. dr. A. Luimos žodžių, prof. dr. J. Eretas skaitė pirmąją paskaitą: Mūsų krikščioniškosios kultūros raida nepriklausomybės laikais. Sociologijos sekcijos paskaitas skaitė:

dr. K. J. Čeginskas - Visuomeninės raidos bruožai šiandieninėje Lietuvoje ir kun. dr. V. Kazlauskas - Šiuolaikinio ateizmo socialinis vertinimas. Medicinos sekcijoje, prof. dr. V. Pavilano paskaitą - Specifinis imunitetas viruso sukkelto vėžio, perskaitė ir savo tyrimų duomenimis papildė dr. B. Petkauskas.

Teologijos sekcijoje paskaitas skaitė:

Prel. dr. L. Tulaba - Apaštalų ir vyskupų kolegija,
kun. prof. dr. J. Juraitis - Malda kaip esminis žmogaus išsireikšimas šiandieninių kraštutinumų akivaizdoje ir
kun. A. Rubikas - Pasauliečio vaidmuo Bažnyčioje.

Istorijos sekcijoje paskaitas skaitė:

kun. prof. dr. P. Rabikauskas - Mokslinė pažanga Vilniaus Akademijoje, mons. dr. P. Jatulis - Kardinolo Jurgio Radvilo veikla lietuvių tarpe ir kun. dr. J. Vaišnora - Lietuviai misininkai Sibire.

Lietuvių literatūros sekcijoje paskaitą skaitė:

dr. J. Grinius - Laiko balsas ir lietuvių literatūra.

Suvažiavimo baigiamojo posėdžio paskaitą skaitė prof. dr. Z. Ivinskis-Zemaičių (Medininkų) vyskupijos 550 metų įkūrimo sukaktis.

Vasaros vaikų stovykla

Vasaros vaikų stovykla pasisėkė. Taip galima tikrai pasakyti ir dėl tašką trijų savaičių lietuviškoms atostogoms Füssene.

Vokietijos lietuviai nesiliauja dėl pastangas priaugančioje kartoje palaikyti meilę tėvų šaliai Lietuvai, jos menai ir papročiams. Stengiasi sukviesti plačioj Vokietijoje pabirusių šeimų vaikus į vasaros stovyklas, kurias rengia ar tai Krašto valdyba ar tautinės sielovados. Evangelikai savo moksleiviams bei studentams ruošia dvasinio susitelkimo dienas pora kartų į metus. Katalikai gi organizuoja vasaros stovyklas. Visų trijų siekia panašus: subrandinti jaunuolyje taurų žmogų lietuvi ar bent jį priauginti Lietuvai bičiuliu.

V.L. Katalikų sielovados direktorius kun. dr. J. Aviža savais ir iš vokiečių įstaigų gautais pinigais pasitikėdamas, pasitelkęs eilę vadovų, liepos 24 - rugpjūčio 15 d. d. surengė gerai kapai vaikų mielą stovyklą.

Traukiniais ir tėvų vežimais sugužėjo į Füsseno "Jugendherberge" 63 mergaitės ir berniukai tarp 8 ir 14 m. amžiaus. Stovyklavietė apsupta ežerais (primenantį Zarasus), atremta į Alpių kalnus ir pušynus.

Visa eilė patyrusių jaunimo vadovų iš pat pirmos dienos "įkinkė" jaunimą į lietuviškus mokslus ir menus. Mkt. Ona Böhme-Krutulytė - vyriausia menedžerė, Alina Grinienė - dainų ir šokių meistrė, gail. seselė Ona Vilčinskienė - skaudamų sąnarių globėja, stud. Birutė Girdvainytė - darbelių šefė, stud. Arvydas Lingė - berniukų maestro, Fr. Tumosa - Lietuvos istorikas ir geografas, Marijus Dresleris - sportų ir kelionių "tūzas", kun. Jonas Dėdinas - religinių patarnavimų atsakovas.

Jei stovyklaujančius "veržė" priešpietinės dainų, giesmių ar istorijos pamokos, tai juos paikinte paikino gausoki svečiai, atvykę ne tuščiomis.

Šalia dainų, kuriomis vakarais skambėjo Alpės, Vokietijos jaunimas susipažino su eile garbingų mažosios tautos didvyrių: pradėdant karduotais ir karūnuotais kunigaikščiais ir baigiant dr. Razma, besistengiančiu lietuviams už Lietuvos ribų surinkti milijoną dolerių, kuris savo palūkanomis "duos garo" išsivijos kultūrinei veiklai. Neliko apeiti dalyviai ir savo "namų apyčiuose". Čia jie išgirdo, kad kas treji metai jų tėveliai renka penkiolika energingų tautiečių į Tarybą, kuri, susiejęs Romuvoje, išrenka 5 dar energingesnius į Krašto valdybą kurią pavesta sielotis bendruomenės žemiškais reikalais, jų tarpė Vasario 16 gimnazija.

Ta gimnaziją gana gausiai remia Vokiečių valstybininkai ir patys lietuviai, ypač užjūriniai pinigais, o Vokietijos lietuviai - savo vaikais. Ne paslaptis, kad stovyklų rengėjai stengiasi jose prijaikinti gimnazijai jaunimo. Tai pavyko ir šįmet. Daug norėjo jodje mokytis, gaila, kai kurių norus tėvai kitur nusuko.

Tremties, išsivijos ar kaip bevardintume gyvenime, neatidėliotinai svarbu priauginti Lietuvai simpatikų, draugų ir veikėjų, kurie dabar ar kada nors vėliau tėvų žemei gelbės žodžiu, mostu ar žygiu.

Gražios stovyklavietės minusas tai vietų stoka. Atrodo, jog daug tėvų "kiek susiraukė", kai jų vaikų nepriėmė stovyklauti. Bet ką darysi, negauta daugiau lovų.

Stiprybės lietuvių ateities organizatoriams!

Dalyvis

Pabaltiečių studentų suvažiavimas

Šių metų liepos 28 iki rugpiūčio 1 d. Romuvoje vyko Pabaltiečių studentų sąjungų suvažiavimas. Bendra tema buvo "Pabaltijys šiandien". Paskaitas skaitė: Mag.phil.Germanis apie naujausias tendencijas sovietinėje istorijos rašyboje, pagrindinį dėmesį kreipdamas į pabaltijos istoriją; dail.A.Krivickas apie pabaltijo meną ir prof.dr.J.Eretas apie pasaulio politinę padėtį ir mūsų pabaltijos reikalus.

Šalia paskaitų buvo rodomos skaidrės apie Pabaltijos kraštus, suorganizuotos išvykos į Heidelbergą. Viena diena buvo skirta atskirų sąjungų vidaus reikalų svarstymui. Suvažiavimas buvo užbaigtas akademinio balium. Šių metų suvažiavimą ruošė tuometinis Vok.Lietuvių studentų sąjungos pirmininkas R.Baliulis.

Nauja Vok.Liet.studentų sąjungos valdyba

Studijų savaitė metu susirinko Vok.Liet.studentų sąjungos nariai ir išsirinko savo naująją valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiais: Birutė Girdvainytė - (Miunchen) - pirmininkė
Jonas Naujokas - (Heidelberg) - sekretorius
Janina Jurkonytė - (Miunchen) - išdininkė

x-x-x-x-x-x-x-x

VLB Jaunimo sekcijos posėdis

Š.m. rugsėjo 9 - 10 d.d. Dieburge įvyko VLB Jaunimo sekcijos valdybės posėdis. Dalyvavo pirmininkas kun.V.J.Damijonaitis, vicepirmininkas A.Lingė, sekretorius V.Brazaitis ir svečiai K.Brazaitienė ir V.Bartusevičius. Plačiai buvo aptarta Vokietijos lietuviškojo jaunimo padėtis ir artimesnėje bei tolimesnėje ateityje vykdytini darbai. VLB Jaunimo sekcija, kuri buvo įsteigta jaunimo iniciatyva ir remiantis VLB Krašto tarybės nutarimais, apjungia visas jaunimo organizacijas ir mažiau formalias grupes Vokietijoje. Jos tikslas yra pirmoje eilėje planuoti ir koordinuoti lietuvių jaunimo susibūrimų bei pavienių asmenų veiklą ir palaikyti kontaktą su kitų kraštų jaunimu.

Iš konkrečių posėdžio nutarimų paminėti sekantys:

- 1/ ruošti 1968 m.Europos lietuviško jaunimo suvažiavimą,
- 2/ šių metų rudenį suruošti aktyvesnio jaunimo suvažiavimą,
- 3/ perimti globoti ir leisti kun.K.Senkaus iniciatyva suorganizuotą lietuviško jaunimo laikraštėlį,
- 4/ stengtis pasiekti atskirų kolonijų jaunimą, surandant jam globėjus.

VLB Jaunimo sekcijos pirmininkas davė pranešimą apie jo pasitarimus su PLB Jaunimo sekcijos vadovais Amerikoje ir perdavė jų sveikinimus.

.o.o.o.o.o.o.o.

Pirmininkų, vargo mok.mokytojų ir kraštų įgaliotinių suvažiavimas.

Vokietijos krašto valdyba pramato surengti š.m.spalio mėn.visų Vokietijos apylinkių pirmininkų, vargo mokyklos mokytojų ir kraštų įgaliotinių suvažiavimą Romuvoje. Data ir smulkesnė programa bus pranešta vėliau.

BENDRUOMENĖS KRONIKA

Hambornas

Rugsėjo 16 d. Hamborne,Duisburgo apylinkės lietuviai ir jų bičiuliai susirinko į "Gartensaal" minėti tautos šventės - rugsėjo aštuntosios.Veikliųjų apylinkės veikėjų Valiaus Merkevičiaus ir Albino Mičiulio sumanumu ir talkininkų darbštumu pasipuošė sodelių salę trispalvėmis didelėmis ir atlapinėmis. Pavakare beatvyksta vietiniai ir net iš tolimų apylinkių svečiai,kelias į painorai pasislėpusią soduose salę nesunkiai atrado lietuvių ir vokiečių vėliavų vedami.

Apie pusė,o gal daugiau susirinkusių buvo neperseniai iš Lietuvos atvykę.Savo pasais jie vokiečių piliečiai,bet nuotaika-žemaičiai,dzūkai,zanavykai.Tokie susiėjimai,minėjimai suvienija ne tik suaugusius,bet riša ir jaunimą su tėvų šalim ar bent jų lietuviškais nusiteikimais.

Šventės paskaitininkas Petras Rožė svečias iš Bochumo,nepertilgoje ir ausiai mieloje paskaitoje atgaivino praeities lietuvius,išryškino jų pakantą kitaip galvojantiems kaimynams.Jis parodė,kad lietuviai sugebėjo sugyventi su svetimais žmonėmis,kurie laikėsi duoto garbės žodžio ir mėgo savigarbiai draugauti.Lietuviai nesukybėjo kitaip būti galingais,kaip savo dvasioje.Ir likdami neskaitylingais bet dorais,lietuviai tikėjosi tarp vislių ir militariškai veržlių kaimynų atsilaikyti ir dvasios dorybėmis džiaugtis bei didžiuotis. Deja,šitokiai tautai trumpų užmačių politinių plešikų tarpe neliko vietos.

Įvairiais laikais lietuviai norėjo nepriklausomybės,nes sugebėjo joje savitai tvarkytis. Deja, ir čia lietuviui telieka dažnai apie ją svajoti. Neviena pasaulio tauta Lietuvai visokeriopai pagelbėjo,bet tai nebuvo jos kaimynai.Lietuvos didieji kaimynai politikavo Lietuvos santykiuose pagal formulę:"Nuo virvelės prie kumelės". Aukščiausią náchališkumą čia pasiekė sovietai,iš pat pradžios pasirodę tautos galvažudžiais.Širdies niekas neprisijaukino per jėgą,tuo labiau lietuvių tautos širdies nepavergė sovietai.

Po paskaitos,už žuvusius tremtinius ir kitus gyvybę paaukojusius,maldą sukalbėjo kapelionas tėv.Konst.Gulbinas.

Dailiojoj programos dalyje pasirodė deklamatorė Irena Sakalauskaitė ir baletistė Irena Mičiulytė su "Baltos burės plazda".Pora filmų apie Vokietijos lietuvių pažibą-Vasario 16 gimnaziją-parodė svečias iš jos kun.J.Dėdinas.

Susiejimo paskutinėje dalyje buvo treptelta ir sriubtelta.Puikūs duisburgiečiai akordeonistai,o jų netrūko,linksmino ir šokino poras.O šoko trapiai ir grakščiai,ypač bežengią antron jaunysten. Linkime apylinkei gyvuoti!

Buęs.

Münchenas. Rugsėjo 7 d. Müncheno "Haus der Begegnung" iškilmingai atžymėjo 10 metų veiklos sukaktį. Šie namai, anksčiau amerikiečių, dabar vokiečių išlaikomi, yra pati internacionališkiausia vieta Münchene, kur per dešimtmetį vyko didelis kultūrinis tautybių judėjimas. Jie yra drauge geriausias tautų sugyvenimo pavyzdys. Juose ir lietuviai randa jaukų prieglobstį savo minėjimams, parodoms, koncertams, susirinkimams.

Jubiliejinėse iškilmėse dalyvavo daug Bavarijos sostinės prominentų - bažnyčių, universiteto, valdžios atstovų, su ministru dr. A. Hundhammeriu prysaky. Labai gerą paskaitą "Begegnen, Verstehen, Achten - die Pfeiler des Friedens" skaitė valstybės sekretorius dr. P. P. Nahm iš Pabėgėlių ministerijos Bonnoje. Minėjime dalyvavo ir šių namų Kuratorijos lietuviai nariai - V. Banaitis, A. Grinienė ir R. Hermanas.

Š. m. rugsėjo 9 d. Münchene, "Haus der Begegnung" patalpose įvyko Tautos šventės minėjimas. Paskaitos vietoj apylinkės pirmininkas A. Brakauskas ilgesniame žodyje apžvelgė Tautos šventės istoriją. Krašto Valdybos vardu pasveikino J. Barasas. Smuiko-pianino koncerte jaunuoliai A. Hermanas ir T. Jonas atliko St. Šimkaus, Brahmso, K. Bėla, Mozarto kūrinius. Po to vyko jaukios vaisės su loterija.

Ponas J. Laukaitis, ilgametis Müncheno vargo mokyklos vedėjas, dėl susilpnėjusios sveikatos atsisakė iš tų pareigų. Müncheno vargo mokykla buvo, p. Laukaičiui vadovaujant, viena iš pavyzdinčiausių ir geriausiai veikiančių vargo mokyklų. Krašto Valdyba nuoširdžiai dėkoja p. Laukaičiui už įdėtą darbą ir visas kitas pastangas mokant ir auklėjant lietuvišką jaunimą.

o.o.o.o.o.o.o.o.o.o

Hamburgas

Hamburgo apylinkės valdybą sudaro: Jonas Valaitis - pirmininkas, Leonas Narkevičius - vicepirmininkas ir sekretorius ir Petras Gražulis - kasininkas.

Hamburgo lietuviai tautos šventę paminėjo š. m. rugsėjo 2 dieną. Šv. Teresės bažnyčioje atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą tėv. Pranas Gavėnas, Seleziečių progomnazijos direktorius. Parapijos salėje iškilmingą posėdį atidarė kun. V. Šarka, o pravedė Leonas Narkevičius. Meninėje dalyje Vasario 16 gimnazijos absolventas Andrius Šmitas paskaitė iš Putino kūrybos, dainininkė Izabelė Šrederienė padainavo keletą Šimkaus harmonizuotų liaudies dainų, o jaunimas padeklamavo eilėraščių. Gražiai pasirodė tėvų saleziečių auklėtinis Viktoras Stančius, padeklamuodamas savos kūrybos.

Linksmoje dalyje buvo daug dainuota ir šokta. Subuvime dalyvavo ne tik Hamburgo lietuviai, bet buvo ir svečių iš Hannoverio, Celles, Vechtos ir kt. miestų. Minėjimas sutraukė taip pat daug naujų Hamburgo apylinkės lietuvių ir suteikė galimybę visiems susirinkusiems nuoširdžiai pabendrauti ir net pasilinksinti.

Stasio Motūzo medžio drožinių paroda Hamburge truko tris dienas ir praėjo su dideliu pasisekimu.

Baigė studijas Ričardas Baliulis, buvęs VLSS pirmininkas, Hamburge, sėkmingai užbaigė savo pedagogines studijas ir įsigijo pradžios mokyklos mokytojo profesiją.

o.o.o.o.o.o

Bad Zwischenahn

Tautos šventės minėjimas buvo surengtas š.m.rugsėjo 9 d. "Zur weissen Taube" svetainės salėje. Minėjime dalyvavo šalia vietinių gyventojų lietuviai ir iš Oldenburgo, Bremeno, Osnabrūcko, Bielefeldo ir kt. Minėjimą atidarė apylinkės pirm.P.Kazirskis. Dienai pritaikytą paskaitą skaitė Bremeno apylinkės pirm.Br. Skruodis. Sveikinimo žodžius tarė Krašto valdybos įgaliotinis V.Šukys, kun.P.Girčius, Požėla, klierikas J.Šulcas iš Italijos ir J.Breivė iš JAV. Minėjimas užbaigtas bendra vakariene. Išlaidos padengtos Pabėgėlių ministerijos pašalpa.

Sekančią dieną katalikų bažnyčioje šventės proga buvo atlaikytos šv.Mišios, kurias laikė kun.P.Girčius, asistuojant klierikui J.Šulcui.

o.o.o.o.o.o

Weinheimo apylinkės susirinkimas

Šių metų liepos 16 d. įvyko Weinheimo apylinkės narių metinis susirinkimas, kuris aptarė apylinkės aktualiuosius reikalus ir išrinko naują valdybą. Valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiais: E.Simonaitis - pirmininkas, A.Rakauskas - sekretorius ir A.Žolynas - išdininkas.

o.o.o.o.o.o . . .

MUSŪ MIRUSIEJI

Šių metų rugpiūčio 9 dieną Oldenburge mirė šios apylinkės narys Kazimieras Antanas Sakalauskas, gimęs 1902 m.kovo 2 d. Panemunės valsčiuje, Kauno apskrityje. Velionis buvo susipratęs lietuvis, kiek galėjo rėmė visus lietuviškus reikalus aukomis ir palaikė lietuvišką spaudą. Savo testamente, surašytam 1964 m., yra užrašęs lietuviškai vargo mokyklai DM 1.000.--

Š.m.rugsėjo 2 d. Möllno miesto ligoninėje mirė Stasė Šikšniuvienė-Linkutė. Ji buvo gimusi 1900 m.sausio 1 dieną Pasandvaryje, Bettygalos parapijoje. Velionė buvo pavyzdinga motina ir susipratusi lietuvė.

Š.m.rugsėjo 9 dieną Jacobodrebber prie Diepholzo mirė Klementina Kurulienė-Tamošauskaitė. Ji buvo gimusi 1890 m.spalio 21 dieną Raudondvaryje.

Lebenstedte mirė Steponas Čibiras, turėjęs šeimą ir gražų namą. Domėjosi lietuvišku gyvenimu.

